

You have downloaded a document from
RE-BUŚ
repository of the University of Silesia in Katowice

Title: Jeśli nie chcesz mojej zguby, / Krrrokodyla daj mi, luby

Author: Wioletta Hajduk-Gawron

Citation style: Hajduk-Gawron Wioletta. (2018). Jeśli nie chcesz mojej zguby, / Krrrokodyla daj mi, luby. W: R. Cudak, W. Hajduk-Gawron, A. Madeja (red.), "Na wrywki : 100 cytatów z polskiej poezji i dramatu, które powinien znać także cudzoziemiec" (S. 148-149). Katowice : Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego.

Uznanie autorstwa - Na tych samych warunkach - Licencja ta pozwala na kopiowanie, zmienianie, rozprowadzanie, przedstawianie i wykonywanie utworu tak długo, jak tylko na utwory zależne będzie udzielana taka sama licencja.

UNIwersYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Biblioteka
Uniwersytetu Śląskiego

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Jeśli nie chcesz mojej zguby, / Krrrokodyla daj mi, luby

O cytacie

Fragment ten pochodzi ze sztuki Aleksandra Fredry *Zemsta*, wystawionej w 1834 roku. Słowa wypowiada Papkin po tym, kiedy Klara przedstawia mu swoje wymagania wobec kandydata na męża (akt II, scena 8). Papkin jest postacią komiczną, ma bogatą wyobraźnię i kreuje się na wspaniałego, odważnego rycerza. W rzeczywistości natomiast jest raczej tchórzliwy, a jego opowieści nie są prawdziwe. Klara to sierota, a jej rodziną są Cześnik i Podstolina, którzy się nią opiekują i zarządzają jej majątkiem do czasu, aż dziewczyna wyjdzie za mąż. Klara podoba się Papkinowi, który chciałby, aby została jego żoną. Ona jednak jest zakochana w Waławie – synu Rejenta, sąsiada, który jest największym wrogiem Cześnika. Kiedy Papkin wyjawia Klarze swoje zamiary, ona postanawia zrobić mu żart i stawia trzy warunki, po których spełnieniu można starać się o jej rękę. Dwa pierwsze są łatwe dla Papkina: próba milczenia (posłuszeństwo) i post (wytrwałość). Trzeci warunek przeraża go, a Klara w pewnym sensie szantażuje mężczyznę: mówiąc, jak wiele zależy od jego działań („zguba” oznacza nieszczęście lub klęskę), jako dowód odwagi żąda krokodyla. Dziewczyna wie, że w ten sposób pozbędzie się Papkina, ponieważ schwywanie potwora jest dla niego niemożliwe.

O autorze i jego twórczości

Zob. **Hej! Gerwazy! daj gwintówkę! / Niechaj strączę tę makówkę!*

Nawiązania

Jan Izydor Sztaudynger (1904–1970) nawiązuje do cytatu z *Zemsty* w swojej fraszce *Żona do męża*: „Jeśli nie chcesz mojej zguby, / Daj mi banknot, ale gruby”.

Bibliografia

Fredro A., 1986: *Zemsta*. Oprac. M. Inglot. Wrocław.

Witkowska A., Przybylski R., 2002: *Romantyzm*. Warszawa.

Wioletta Hajduk-Gawron